Sosyal Davran?? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal Davran?? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30640

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sosyal Davran?? Ölçe?i (SDÖ), orijinali yabanc? bir dilde geli?tirilmi? olan bir psikolojik ölçüm arac?n?n Türkçe'ye **uyarlama** çal??mas?d?r. Bu adaptasyon, Dr. Serap Nazl? taraf?ndan 2008 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir. Çal??man?n temel amac?, ölçe?in Türkiye kültürüne ve dil yap?s?na uygunlu?unu test etmek, ayn? zamanda Türkçe formunun beklenen **geçerlik** ve **güvenirlik** standartlar?n? kar??lay?p kar??lamad???n? belirlemektir. Bu uyarlama, sosyal davran??lar?n akademik ara?t?rmalarda ve klinik de?erlendirmelerde güvenilir bir araçla ölçülmesine olanak sa?lam??t?r.

Ölçek, bireylerin sosyal çevreleriyle etkile?imlerini, sosyal yeterliliklerini ve potansiyel davran??sal sorunlar?n? de?erlendirmeye odaklan?r. Çal??man?n detaylar?, *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca E?itim Fakültesi Dergisi*'nde yay?mlanm??t?r. Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: sosyal-davranis-olcegi-toad.pdf

Anahtar Kelimeler

Sosyal Davran??, Ölçek Uyarlama, Psikometri, **Geçerlik**, **Güvenirlik**, Serap Nazl?, Sosyal Yeterlilik.

Yazarlar

Serap Nazl?

Amaç

Sosyal Davran?? Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin sosyal ortamlarda sergiledi?i tipik davran?? kal?plar?n? ve **sosyal davran??** düzeylerini sistematik ve nicel bir ?ekilde ölçmektir. Bu adaptasyon çal??mas?, özellikle Türk kültürü ba?lam?nda sosyal etkile?im ve uyum süreçlerinin de?erlendirilmesi için standart bir araç sunmay? amaçlam??t?r.

Ölçek, ara?t?rmac?lara ve klinisyenlere, bireylerin sosyal becerilerini, akran ili?kilerini ve sosyal problemlere tepkilerini anlamada yard?mc? olacak veriler sa?lamak üzere tasarlanm??t?r. Uyarlama süreci, ölçüm arac?n?n kültürel hassasiyetini ve dilsel e?de?erli?ini koruyarak orijinal ölçe?in psikometrik kalitesini sürdürmeyi hedeflemi?tir.

Yap?

Ölçek taraf?ndan ölçülen psikolojik **yap?**, genel olarak sosyal i?levsellik ve sosyal yeterlilik kavramlar?n? kapsamaktad?r. Bu yap?, genellikle pro-sosyal davran??lar (yard?m etme, i?birli?i), içe dönük davran??lar (sosyal çekilme, utangaçl?k) ve d??a dönük davran?? sorunlar?

ARABPSYCHOLOGY.COM

(sald?rganl?k, kurallar? ihlal etme) gibi çok boyutlu alanlara ayr?l?r.

Sosyal davran??, bireyin çevresiyle ba?ar?l? bir ?ekilde etkile?im kurma yetene?ini temsil eder ve bu ölçek, bireyin sosyal ortamlarda ne kadar uyumlu veya sorunlu davrand???n? belirlemek için tasarlanm??t?r. Adaptasyon çal??mas?, ölçe?in bu çok boyutlu yap?y? Türkçe örneklemde de do?ru bir ?ekilde yans?tt???n? do?rulamay? amaçlam??t?r.

Geçerlik

Sosyal Davran?? Ölçe?i'nin Türkçe formunun **geçerlik** çal??malar?, Serap Nazl? taraf?ndan 2008 y?l?nda yay?mlanan makalede detayland?r?lm??t?r. Geçerlik, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? sosyal davran?? yap?s?n? ne derece do?ru ölçtü?ünü gösteren temel bir psikometrik özelliktir. Çal??mada genellikle yap? geçerli?i yöntemleri, özellikle de Faktör Analizi kullan?larak ölçe?in maddelerinin kuramsal yap?y? destekleyip desteklemedi?i incelenmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** analizleri, Nazl? (2008) çal??mas?n?n önemli bir bile?enini olu?turmu?tur. Güvenirlik, ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? ifade eder. Bu ba?lamda, ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?lar? (genellikle Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r. Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçe?in farkl? maddelerinin ayn? sosyal davran?? yap?s?n? ölçmede ne kadar uyumlu oldu?unu gösterir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??malar?nda standart bir prosedür olarak, Sosyal Davran?? Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü do?rulamak amac?yla **faktör analizi** gerçekle?tirilmi?tir. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar alt?nda topland???n? ve orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türkçe örneklemde korunup korunmad???n? incelemek için kullan?lm??t?r. Elde edilen faktör yap?s?, ölçe?in kuramsal temelleriyle uyumlu olmal?d?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Kaynak içerikte belirtilmemi?tir; ancak psikolojik ölçekler için yayg?n olarak kullan?lan Likert tipi derecelendirme format?n?n kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Nüfus Grubu: Kaynakta belirtilmemi?tir; ancak adaptasyon çal??malar? genellikle okul

ARABPSYCHOLOGY.COM

ça?? çocuklar? veya ergenler üzerinde yo?unla?maktad?r.

Ya? Grubu: Kaynakta belirtilmemi?tir.

Nüfus Detaylar?: Çal??ma, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca E?itim Fakültesi Dergisi'nde yay?mland??? için örneklemin a??rl?kl? olarak e?itim veya okul ortamlar?ndan seçildi?i tahmin edilmektedir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim veya ebeveyn/ö?retmen bildirimli ölçek format?nda uygulanabilir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Uyum, Davran?? Problemleri, Likert Ölçe?i, **Uyarlama**, Psikolojik Ölçüm, Dokuz Eylül Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: serapnazli@yahoo.com

Yaz??ma Adresi: Kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in akademik veya klinik amaçlarla kullan?m? için gerekli izinler, sorumlu yazar Serap Nazl? ile do?rudan e-posta yoluyla ileti?ime geçilerek al?nmal?d?r. Ölçe?in adaptasyon çal??mas?n?n yay?n y?l? **2008**'dir. Ölçek kullan?m?na ili?kin herhangi bir ücrete dair bilgi kaynakta mevcut de?ildir.

Referanslar

Nazl?, S. (2008). Sosyal davran?? ölçe?inin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca E?itim Fakültesi Dergisi*, 23, 57-62.

Sosyal Davran?? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r ve gizlilik nedeniyle bu k?s?mda yer almamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM